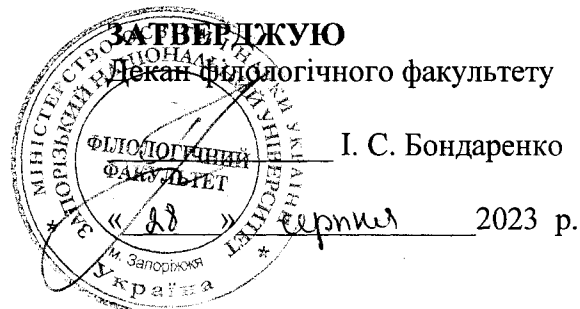

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ФІЛОЛОГІЧНИЙ
КАФЕДРА УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ

**БЕСТСЕЛЕР ЯК ФЕНОМЕН МАСОВОЇ КУЛЬТУРИ
РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

підготовки бакалавра

спеціальності 014 Середня освіта
предметна спеціальність 014.01 Середня освіта (Українська мова і література)
освітньої програми : Середня освіта (Українська мова і література)

Укладач: к. філол. наук, доцент Ніколаєнко В. М.

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри української літератури

Протокол № 1 від « 28 » серпня 2023 р.
Завідувач кафедри української літератури
Н. В. Горбач

Ухвалено науково-методичною радою
факультету філологічного

Протокол № 1 від « 05 » вересня 2023 р.
Голова науково-методичної ради
факультету І. Л. Мацегора

Погоджено: гарант освітньої програми

Р. О. Христіанінова

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, рівень вищої освіти,	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів - 3	Галузь знань 03 Гуманітарні науки	вибіркова	
Загальна кількість годин - 90		Цикл загальної підготовки	
		Рік підготовки:	
		4-й	
Тижневих аудиторних годин для денної форми навчання: – 2 год Самостійної роботи студента – 7	Рівень вищої освіти: бакалаврський	Лекції	
		20	
		Практичні, семінарські	
		Самостійна робота	
		70	
		Вид контролю: залік	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу передбачає поглиблення знань студентів з історії культури загалом і української літератури зокрема; показати як протягом розвитку світової культури українська література стає одним із складників світового культурного простору. Показати як література долає бар'єри на ґрунті національних культур, ормує толерантне ставлення як до інонаціональних культур, так і до рідної, домінуючі напрями формування цінностей у процесі вивчення кроскультурного мистецького простору.

Завдання: за результатами вивчення курсу студенти повинні засвоїти збагатити базові знання з культури, історії української літератури, удосконалити вміння та навички, здобуті під час вивчення вітчизняного літературного процесу.

У результаті вивчення дисципліни студенти

Повинні знати

- традиційні і сучасні джерела інформації, можливості інформаційних і комунікаційних технологій у процесі вивчення літератури;
- етичні норми як передумову створення сприятливих умов виконання професійних обов'язків;
- теоретичні проблеми, перспективи удосконалення знань та особливості їх застосування в умовах зміни умов діяльності та професійних завдань.

Повинні вміти

- віднаходити та використовувати джерела офіційної інформації про сучасну літературу, працювати з бібліотечними фондами;
- діяти відповідно до етичних міркувань, соціально свідомо, коректно, із урахуванням різноманітності та мультикультурності в колективі;
- діяти відповідно до етичних міркувань, соціально свідомо, коректно, із

урахуванням різноманітності та мультикультурності в колективі.

Набути компетентності

- здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями, опрацьовувати та аналізувати інформацію з різних джерел, зокрема, з використанням інформаційних і комунікаційних технологій;
- дотримання етичних норм, повага до різноманіття та мультикультурності в процесі навчання і професійної діяльності

3. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. «Література і фольклор». Напрямки розвитку народної творчості, побутування зразків фольклору нових вимірах. Актуалізації фольклорних творів на ґрунті інших культур; запозиченнях усної народної творчості іншими культурами на різних рівнях культурного побутування.

Тема 2. «Література й музика». Побутування поетичного твору в пісенно-музичному вимірі. Перехід ліричного твору в інші види (кіно, театр). Поширення поетичного твору в масовій культурі («Щедрик» М. Леонтовича, «Їхав козак за Дунай» С. Климовського, вірші Г.Сковороди, Т.Шевченка, Д.Павличка та ін.).

Тема 3. «Література й театр». Презентації авторської й режисерської візії літературного твору: точки дотику й розбіжностей (творчість Лесі Українки, В. Винниченка, М. Куліша та ін. в розвитку українського театру, М.Матіос, В. Лиса та ін.).

Тема 4. «Література і кіно». Художні твори та їх екранізацій: творчі стратегії, різночитання історичних подій, ідеологій. Форми міжкультурної взаємодії як способи осягнення власної й чужої культур («Тіні забутих предків», «Століття Якова», «Роксолана», «Тарас Бульба», «Солодка Даруся», «Чорний ворон» тощо).

Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усьог о	у тому числі					усьог о	у тому числі				
		л	с/п	лаб	сам.роб.	інд.зав д. (за наявно сті)		л	с/п	лаб	сам.роб.	інд.зав д. (за наявно сті)
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11		
Тема 1. Література і фольклор	21	6				15						
Тема 2. Література й музика	19	4				15						
Тема 3. Література й театр	24	4				20						
Тема 4. Література і кіно	26	6				20						
Разом	90	20				70						

Усього годин	90	20			70							
--------------	----	----	--	--	----	--	--	--	--	--	--	--

5. Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Література і фольклор	6
2.	Література й музика	4
3.	Література й театр	4
4.	Література і кіно	6
Разом		20

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Література і фольклор	15
2.	Література й музика	15
3.	Література й театр	20
4.	Література і кіно	20
Разом		70

8. Види контролю і система накопичення балів

Вивчення дисципліни «Бестселер як феномен масової культури» передбачає такі види контролю: усний контроль у вигляді індивідуального та фронтального опитування; письмовий контроль у вигляді модульних робіт, самостійних письмових робіт, виконання індивідуальних та аудиторних завдань, поточного тестування.

№	Види контрольного заходу /кількість контрольних заходів/ кількість балів	Кількість контрольних заходів	Кількість балів за 1 захід	Усього балів
Розділ 1				
1	Підготовка, презентація й обговорення дискусійних питань та виконання аудиторних завдань на занятті (Тема 1,2)	2	0-15	30
2	Підготовка, презентація й обговорення дискусійних питань та виконання аудиторних завдань на занятті (Тема 3,4,5)	3	0-10	30
Усього		5		60
7.	Підсумковий контроль (залік) у вигляді контрольного тестування та виконання практичних завдань	1	0-40	40
Усього		6		100

Система накопичення балів, які може отримати студент, базується на таких критеріях:

1. Розкриття теоретичного матеріалу – від 0 до 15 балів:

– **15 балів** ставиться, якщо студент активно бере участь у обговоренні питань, порушених на занятті, виявляє повне розуміння матеріалу, обґрунтовує свої думки, наводить необхідні приклади, викладає думку послідовно й правильно з точки зору норм сучасної літературної мови; відповідь відзначається критичним мисленням, багатством словникового запасу; досягнута стильова єдність і виразність тексту завдання. Загалом допускається один недолік у змісті і один мовленнєвий недолік, одна граматична помилка;

– **10 балів** ставиться, якщо студент активно бере участь у обговоренні питань, порушених на занятті і його робота в аудиторії задовольняє ті ж попередні вимоги, але він допускає деякі помилки, які сам виправляє, та поодинокі недоліки в послідовності викладу матеріалу і мовленнєвому оформленні, а саме: зміст викладеного матеріалу в основному достовірний, але є деякі фактичні неточності; є незначні порушення у послідовності викладу думок; лексична і граматична будова мовлення загалом досить різноманітна; стиль відповіді відзначається достатньою виразністю. У цілому допускається не більше двох недоліків у змісті і не більше трьох мовленнєвих недоліків; не більше двох граматичних помилок;

– **5 балів** ставиться, якщо студент не виявляє особливої активності на занятті й викладає своє розуміння порушеного питання не досить повно і допускає фактичні неточності і помилки у формуванні відповіді; не вміє глибоко і переконливо обґрунтовувати свої думки і відчуває труднощі під час добору прикладів; має незначний словниковий запас, використовує одноманітні синтаксичні конструкції; викладає матеріал непослідовно і допускає помилки в мовленнєвому оформленні. Загалом допускається: не більше чотирьох недоліків у змісті та п'яти мовленнєвих недоліків; не більше чотирьох граматичних помилок;

– **1 бал** ставиться, якщо студент неактивний на занятті, не має власної думки щодо порушеного питання, допускає у формулюванні речень помилки, що спотворюють зміст відповіді; допускає багато фактичних неточностей; порушує послідовність викладу думок; має обмежений словниковий запас; часто трапляються випадки неправильного слововживання; не розуміє суті поставлених додаткових запитань.

2. Підсумковий контроль (залік) передбачає проходження підсумкового тесту (тест складається із десяти питань, кожна правильна відповідь овіюється в 1 бал, усього – 10) й виконання самостійного завдання, яке оцінюється 30 балами.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою
		Залік
A	90 – 100 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	
C	75 – 84 (добре)	
D	70 – 74 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)	
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	Не зараховано

F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)	
---	---	--

9. Рекомендована література

Основна

1. Філоненко С. Масова література в Україні: дискурс/гендер/жанр : [монографія]. Донецьк : ЛАНДОН–XXI, 2011. 432 с.
2. Помазан І. Історія зарубіжної літератури ХХ століття : підруч. для студ. гуманітар. ф-тів вищ. навч. закл. Харків : Вид-во НУА, 2016. 264 с.
3. Література в контексті культури : зб. наук. праць. / ред. кол.: В. А. Гусев (відп. ред.) та ін. Київ : Видавничий дім Дмитра Бураго, 2015. Вип. 26 (2). 200 с.
4. Tertium non datur: проблема культурної ідентичності в літературно-філософському дискурсі ХІХ-ХХІ ст. : колективна монографія. Київ : НаУКМА, 2014. 456 с.
5. Агеєва В.П. Апологія модерну: обрис ХХ віку : статті та есеї. Київ : Грані-Т, 2011. 543 с.

Додаткова

1. Костенко Г. Жіночий голос в колонізованому та постколонізованому просторі: «нова чуттєвість» та «уважність» до етнічного як символу «культури присутності» (на прикладі творчості оксани забужко). *Вісник ХНУ ім. В.Н. Каразіна.* Серія «Теорія культури і філософія науки». Випуск 58. 2018. С. 149-156.
2. Листвак Г. Дослідження читання в Україні: результати і значення. Наукові записки. 2015. № 2 (51). С. 84–90.
3. Хороб С. Жанрові особливості української фантастики кінця ХХ – початку ХХІ століття. Автореф. дис. на здобуття наукового ступеня канд. філол. н. 10.01.01 «Українська література». Тернопіль, 2017. 20 с.
4. Лімборський І.В. Світова література і глобалізація. Черкаси: Брама-Україна, 2011. 192 с.

Інформаційні ресурси

1. Слово і час. URL : <http://lib.vippo.org.ua/periodyka.php?cat=108>
2. Літературоведческий журнал. URL: http://inion.ru/index.php?page_id=362
3. Молодий вчений : наук. журнал. URL: http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2018/3.1_55.1_2018.pdf

Погоджено
 навчальний відділ
 « 09 » вересня 2019р

Додаток до п. 8 «Види контролю і система накопичення балів»

Заплановані результати навчання	Форми та методи досягнення результатів навчання
<p>1. Вільно спілкуватися з професійних питань із фахівцями та нефахівцями державною та іноземною мовами усно й письмово, використовувати їх для організації ефективної міжкультурної комунікації.</p> <p>6. Використовувати інформаційні й комунікаційні технології для вирішення складних спеціалізованих задач і проблем професійної діяльності.</p> <p>7. Розуміти основні проблеми української філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.</p> <p>8. Знати й розуміти систему української мови, загальні властивості української літератури як мистецтва слова, історію мови і літератури, вміти застосовувати ці знання у професійній діяльності.</p> <p>15. Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий аналіз текстів різних стилів і жанрів.</p> <p>16. Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції спеціалізації «Українська мова та література», уміти застосовувати їх у професійній діяльності.</p> <p>18. Мати навички управління комплексними діями або проектами при розв'язанні складних проблем у професійній діяльності в галузі українського мовознавства та літературознавства, нести відповідальність за прийняття рішень у непередбачуваних умовах.</p> <p>19. Мати навички участі в наукових та/або прикладних дослідженнях у галузі філології.</p>	<p>Лекційне заняття; Самостійна робота; Пояснювально-ілюстративний (лекція, проблемний виклад, інструктаж); Репродуктивний (робота з художніми текстами / літературно-критичними статтями, іншими науковими джерелами); Частково-пошуковий (бесіда / евристична бесіда); Дослідницький (самостійна робота, проекти); Інтерактивні: робота в парах, робота в малих групах, дискусія, проект, мозковий штурм.</p>